

Protokollat
med tilkendegivelse

i

Faglig Voldgift

(FV 2010.0144)

Fagligt Fælles Forbund

(advokat Peter Nisbeth)

mod

Finansministeriet, Personalestyrelsen

(kammeradvokaten ved advokat Lise Høy Falsner)

1. Indledning

Fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og Offentligt Ansattes Organisationer – Det Statslige Område (tidligere Statsansattes Kartel), OAO-S-fællesoverenskomsten, indeholder i § 7 bestemmelser om pension, herunder med én sats for ansatte, der er fyldt 25 år og har mindst 4 års anciennitet, og en mindre sats ("minipension") for ansatte, der er fyldt 20 år og har mindst 9 måneders anciennitet.

De enkelte organisationsaftaler indeholder bestemmelser, der supplerer og/eller fraviger fællesoverenskomsten. Sagen angår, om organisationsaftalen for fagligt uddannet køkkenpersonale (økonomaer, kliniske diætister, instruktionsøkonomaer, køkkenledere, ernæringsassistenter, ernæringsassistentelever, kokke, koge- og smørrebrødsjomfruer, catere samt elever) indeholder en fravigelse fra fællesoverenskomsten, således at bestemmelsen om "minipension" ikke gælder for kokke, koge- og smørrebrødsjomfruer, catere samt elever.

Parternes tvist herom er indbragt for en faglig voldgiftsret med forhandlingsleder Michael Haas og forbundssekretær Lone Hoffmann (valgt af forbundet), samt chefkonsulent Gorm Neigaard og fuldmægtig Mai Pedersen (valgt af Personalestyrelsen) som medlemmer og med undertegnede højesteretsdommer Poul Søgaard som opmand.

2. Parternes påstande

Klager, Fagligt Fælles Forbund, har nedlagt påstand om, at Personalestyrelsen skal anerkende, at kokke, koge- og smørrebrødsjomfruer, catere samt elever ansat i henhold til organisationsaftale for fagligt uddannet køkkenpersonale skal have betalt 12,5 % i pensionsbidrag fra det tidspunkt, hvor den ansatte er berettiget til at indtræde i pensionsordning, det vil sige når medarbejderen er fyldt 20 år og har mindst 9 måneders sammenlagt beskæftigelse i det offentlige og har mindst 15 timers ugentlig beskæftigelse i gennemsnit.

Indklagede, Finansministeriet, Personalestyrelsen, har påstået frifindelse.

3. Overenskomstforholdene

Fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og Statsansattes Kartel (2005) indeholder følgende bestemmelse:

”§ 7. Pension

De ansatte er omfattet af den pensionsordning for ikke-pensionssikrede overenskomstansatte under Statsansattes Kartel (StK:Pension), der blev etableret pr. 1. april 1990.

Stk. 2. For ansatte, der

1. er fyldt 25 år og
2. har mindst 4 års sammenlagt beskæftigelse i det offentlige før eller efter det 25. år og
3. har mindst 15 timers ugentlig beskæftigelse i gennemsnit

indbetales et pensionsbidrag på 12,50 pct. af de pensionsgivende lønde. ...

Stk. 3. For ansatte, der

1. er fyldt 20 år og
2. har mindst 9 måneders sammenlagt beskæftigelse i det offentlige og
3. har mindst 15 timers ugentlig beskæftigelse i gennemsnit

indbetales et pensionsbidrag på 9,28 pct. af de pensionsgivende lønde. Pr. 1. oktober 2006 forhøjes pensionsbidraget til 10,28 pct. ...”

Fællesoverenskomsten 2008 mellem Finansministeriet og (nu) Offentligt Ansattes Organisationer – Det Statslige Område indeholder i § 7 ganske tilsvarende bestemmelser, dog at procentsatsen i stk. 2 pr. 1. oktober 2008 skulle stige til 15 pct. I stk. 3 er procentsatsen angivet til 10,28 pct.

Organisationsaftalen for fagligt uddannet køkkenpersonale (økonomaer, kliniske diætister, instruktionsøkonomaer, køkkenledere, ernæringsassistenter, ernæringsassistentelever, kokke, koge- og smørrebrødsjomfruer, catere samt elever) gældende fra den 1. oktober 2006 angiver

indledningsvis, at dens bestemmelser supplerer og/eller fraviger fællesoverenskomsterne mellem Finansministeriet og CO II, LC, OC samt StK. Den indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

”§ 4. Pension

1. For ledende økonomaer, økonomaer, kliniske diætister og instruktionsøkonomaer oprettes en pensionsordning med virkning fra ansættelsestidspunktet.
2. For køkkenledere, ernæringsassistenter og ernæringsassistentelever, der
 - a) er fyldt 20 år og
 - b) har mindst 9 måneders sammenlagt beskæftigelse i det offentlige, oprettes en pensionsordning med virkning fra den 1. i den måned, hvor begge betingelser er opfyldt i hele måneden. Timelønnet ansættelse medregnes ikke ved opgørelsen af karenperioden på 9 måneder.

...

Stk. 2. Pensionsbidraget udgør 18 pct. af den ansattes basisløn samt varige og midlertidige tillæg. ...

Stk. 3. Kokke, koge- og smørrebrødsjomfruer, catere samt elever er omfattet af StK-fællesoverenskomstens pensionsbestemmelser (§ 7).

Stk. 4. Pensionsbidraget udgør 12,50 pct. af de pensionsgivende lønde. ...”

I Personalestyrelsens cirkulære af 6. februar 2007 om organisationsaftalen hedder det under bemærkningerne til de enkelte bestemmelser bl.a.:

”Til § 4. Pension

Opmærksomheden henledes på, at økonomaer, kliniske diætister, instruktionsøkonomaer, køkkenledere, ernæringsassistenter og ernæringsassistentelever er omfattet af CO II/LC/OC-fællesoverenskomstens pensionsbestemmelser (§7).

Kokke, koge- og smørrebrødsjomfruer, catere samt elever er omfattet af StK-fællesoverenskomstens pensionsbestemmelser (§ 7).

Som resultat af forhandlingerne mellem Finansministeriet og CFU er det aftalt at forhøje pensionsbidraget for køkkenledere og ernæringsassistenter der ikke opfylder karensbestemmelserne fra 9,28 pct. til 18 pct. med virkning fra 1. oktober 2006.

...”

StK-fællesoverenskomsten for 2002 indeholdt i § 5 – bortset fra procentsatserne – ganske tilsvarende bestemmelser om pension, herunder ”minipension”, som 2005-fællesoverenskomsten. Den særskilte organisationsaftale, gældende fra den 1. oktober 2003, for kokke, koge- og smørrebrødsjomfruer, cafeteriaassistenter samt elever indeholdt ikke supplement til eller fravigelse fra fællesoverenskomsten for så vidt angår pension. Derimod indeholdt den særskilte organisationsaftale for økonomaer, køkkenledere, køkkenassistenter og køkkenassistentelever i § 4 bestemmelser om pension, herunder med et pensionsbidrag på 18 pct. for køkkenledere og køkkenassistenter, der er fyldt 25 år, har mindst 4 års offentlig ansættelse og har gennemsnitligt mindst 15 timers ugentlig beskæftigelse, samt et pensionsbidrag på 9,28 pct. for køkkenledere og køkkenassistenter, der er fyldt 20 år og har været ansat i det offentlige i 9 måneder.

4. Sagens behandling

Under voldgiftsforhandlingen blev der afgivet forklaring af kontorchef Ted Lind og fuldmægtig Henrik Bo Nielsen, begge Personalestyrelsen.

Efter forhandling og votering kunne der ikke blandt de af parterne valgte medlemmer af voldgiftsretten opnås enighed om eller flertal for en afgørelse. Opmanden tilkendegav herefter sin opfattelse af sagen, hvorefter forbundets påstand ikke kunne tages til følge. Tilkendegivelsen gengives i skriftlig form nedenfor.

Parterne tog tilkendegivelsen til efterretning og enedes om, at sagen kunne anses afgjort og afsluttet i overensstemmelse med opmandens tilkendegivelse.

5. Opmandens tilkendegivelse

Det kan som ubestridt lægges til grund, at der forud for organisationsaftalen gældende fra den 1. oktober 2006 gjaldt en ordning om ”minipension”, jf. StK-fællesoverenskomstens bestemmelser herom, for kokke, køkken- og smørrebrødsjomfruer, catere (da benævnt cafeteriaassistenter) samt elever, som var fyldt 20 år, havde 9 måneders sammenlagt beskæftigelse i det offentlige og var beskæftiget i gennemsnit mindst 15 timer ugentligt, men som endnu ikke opfyldte alders- og anciennitetskravene for at få fuldt pensionsbidrag.

Det kan efter bevisførelsen endvidere lægges til grund, at der ikke forud for forhandlingerne, der førte til organisationsaftalen af 2006 fra arbejdstagerside blev rejst krav om afskaffelse af ordningen om ”minipension” for de nævnte medarbejdergrupper, og at en sådan afskaffelse heller ikke blev forhandlet. Der lægges herved vægt på, at der hverken er nævnt noget herom i forbundets skriftlige krav til organisationsaftalen eller i resultatpapiret af 8. februar 2006 efter afslutningen af parternes forhandlinger om organisationsaftalen. Ted Lind og Henrik Bo Nielsen har forklaret i overensstemmelse hermed. Der er således intet grundlag for at antage, at parterne har tilsigtet en afskaffelse af ordningen om ”minipension”.

På denne baggrund – og i overensstemmelse med henvisningen i § 4, stk. 3, til fællesoverenskomstens § 7 – må § 4, stk. 4, i organisationsaftalen af 2006 forstås som en præcisering af, hvilken procentsats der som udgangspunkt gælder for de nævnte medarbejdergrupper, og ikke som en ophævelse af reglen om ”minipension”, der således fortsat gælder for medarbejdere, som ikke opfylder betingelserne i fællesoverenskomstens § 7, stk. 2, men dog opfylder betingelserne i § 7, stk. 3.

Efter det anførte skal Finansministeriet, Personalestyrelsen, frifindes for Fagligt Fælles Forbunds påstand.

Hver part skal bære egne sagsomkostninger og betale halvdelen af udgiften til opmanden.

København, den 4. maj 2011

Poul Søgaard